

นโยบายและแผนการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก
เทศบาลตำบลหนองควาย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

ระยะเวลา : ๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖

วันที่ออกแผนงาน : ๑ ตุลาคม ๒๕๖๕

จัดทำแผนงานโดย : เทศบาลตำบลหนองควาย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

คำนำ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานสำคัญในการขับเคลื่อน กำกับดูแลและดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในชุมชน อีกทั้งยังมีบทบาทที่สำคัญในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และดำเนินการป้องกัน แก้ไขภาวะมลพิษเขตพื้นที่ท้องถิ่นตนเอง ให้สอดคล้องกับนโยบายของประเทศที่มุ่งเน้นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการเตรียมรับมือกับวิกฤตโลกร้อนและปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศ แต่เนื่องจากการขยายตัวของชุมชนอย่างรวดเร็วทั้งในเชิงจำนวน และขนาดของเมืองส่งผลกระทบโดยตรงกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงส่งผลให้พื้นที่ชุมชนมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสู่ชั้นบรรยากาศในอัตราที่สูงตามความเจริญของชุมชนไปด้วย เนื่องจากมีการใช้พลังงาน การเกิดขยะมูลฝอย การลดลงของพื้นที่สีเขียว

ก๊าซเรือนกระจกเป็นเหตุสำคัญของการเกิดภาวะโลกร้อนและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) ซึ่งส่งผลกระทบกระทบต่อวิถีการดำรงชีวิตของมนุษย์ และสิ่งมีชีวิต องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องมีส่วนช่วยบรรเทาปัญหาภาวะโลกร้อนผ่านการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากกิจกรรมภายในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในท้องถิ่นลงซึ่งการจัดทำคาร์บอน ฟุตพริ้นท์ขององค์กร (Carbon Footprint for Organization : CFO) เป็นวิธีการประเมินปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ปล่อยจากกิจกรรมทั้งหมดขององค์กร และคำนวณออกมาในรูปคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าอันนำไปสู่การกำหนดแนวทางการบริหารจัดการเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เทศบาลตำบลหนองควาย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญหลายแห่ง ต้องมีการดูแลรักษา ส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดความสมดุลและสอดคล้องกับระบบนิเวศอย่างยั่งยืน จึงได้จัดทำนโยบายและแผนงานการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกในท้องถิ่น เพื่อพัฒนาไปสู่เมืองคาร์บอนต่ำ (Low Carbon City) เหมาะสมกับการเป็น “เมืองท่องเที่ยว น่านอยู่อย่างยั่งยืน” และสนับสนุนตลาดคาร์บอนภาคสมัครใจของประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้ผู้บริหารและพนักงานเทศบาลตำบลหนองควาย เข้าใจแนวคิดคาร์บอนภาคสมัครใจขององค์กร สามารถคำนวณขนาดคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กรของตนได้ ตลอดจนพัฒนาแนวทางการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในกิจกรรมในกิจกรรมต่างๆ ของท้องถิ่นต่อไป

(นายณรงค์ ธิลา)

นายกเทศมนตรีตำบลหนองควาย

๑ ตุลาคม ๒๕๖๕

พื้นที่ตำบลหนองควาย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นเขตกิ่งเมืองกิ่งชนบทมีการขยายตัวของชุมชนและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว นอกจากนั้นตำบลหนองควาย ยังมีสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญหลายแห่ง เช่น เชียงใหม่ไนท์ซาฟารี โบราณสถานวัดต้นเกว่น (วัดอินทราวาส) หมู่บ้านหัตถกรรมสินค้า OTOP บ้านเหมืองกุง และมีพื้นที่ติดกับอุทยานหลวงราชพฤกษ์ อีกทั้งยังมีสถานประกอบการ เช่น รีสอร์ท ที่พัก ร้านอาหาร อีกเป็นจำนวนมาก จากบริบทของพื้นที่ดังกล่าวจึงก่อให้เกิดปัญหาด้านการใช้พลังงาน ด้านขยะมูลฝอย ด้านสิ่งแวดล้อม และการลดลงของพื้นที่สีเขียว ซึ่งส่งผลให้พื้นที่ชุมชนมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสู่ชั้นบรรยากาศในอัตราที่สูงตามความเจริญของชุมชนไปด้วย

เทศบาลตำบลหนองควาย จึงได้จัดทำนโยบายและแผนดำเนินการเพื่อบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกในองค์กร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกให้มีความต่อเนื่องและมีทิศทางที่ชัดเจน โดยได้กำหนดแนวนโยบายไว้ ดังนี้

๑. ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างรู้คุณค่า

๒. ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้พลังงานทดแทน พลังงานหมุนเวียนและพลังงานสะอาด

๓. ส่งเสริมกิจกรรมการบริหารจัดการขยะและของเสียในชุมชน

๔. ส่งเสริมการสร้างความรู้ความตระหนักรู้และความเข้าใจด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศให้แก่พนักงานและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญ ด้วยการจัดฝึกอบรม การแบ่งปันความรู้ หรือการจัดกิจกรรมรณรงค์ การเตรียมความพร้อมต่อภัยพิบัติทางธรรมชาติเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่อง และได้รับผลกระทบน้อยที่สุด

๕. กิจกรรมการเพิ่มพื้นที่การดูดซับก๊าซเรือนกระจก

๖. สนับสนุนกิจกรรมการเกษตรที่ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

๗. ขอความร่วมมือกิจกรรมสถานประกอบการในพื้นที่

เป้าหมาย ภายใน ๕ ปี (๒๕๖๕ - ๒๕๖๙)

๑. มีกิจกรรมที่สามารถลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ได้อย่างครบถ้วนทุกภาคส่วน

๒. สมัครงานร่วมโครงการ “การส่งเสริมการจัดทำคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่น”

แผนงาน/โครงการ ๑ : มาตรการประหยัดพลังงานไฟฟ้า

มาตรการในการดำเนินโครงการ : ดำเนินการต่อเนื่อง

- ระบบไฟฟ้าส่องสว่าง ใช้หลอดไฟฟ้าชนิดประหยัดพลังงาน เช่น หลอด LED และเปิดไฟส่องสว่างเท่าที่จำเป็น โดยเปิดผ่านหรือมูลี่บางส่วนแทนเพื่อรับแสงสว่าง

- ระบบเครื่องปรับอากาศ ให้เปิดใช้เฉพาะห้องที่ใช้งาน, ปรับอุณหภูมิที่เหมาะสม (ประมาณ ๒๕ องศาเซลเซียส) และดำเนินการบำรุงรักษาเครื่องปรับอากาศอย่างสม่ำเสมอเพื่อประสิทธิภาพการใช้งาน

- เครื่องคอมพิวเตอร์ เลือกใช้คอมพิวเตอร์ที่มีระบบประหยัดพลังงานโดยสังเกตจากสัญลักษณ์ Energy Star ซึ่งจะใช้กำลังไฟฟ้าลดลงร้อยละ ๕๕ ในขณะที่รอทำงาน และตั้งค่าพักหน้าจอเมื่อไม่ใช้งานนานที่ขึ้นไป

- เครื่องถ่ายเอกสาร ให้กดปุ่มพัก (Standby Mode) เมื่อใช้งานเสร็จ, ให้ถ่ายเอกสารเฉพาะที่จำเป็น ใช้การส่งข้อมูลทางระบบอิเล็กทรอนิกส์แทนเพื่อลดการถ่ายเอกสาร

- เครื่องใช้ไฟฟ้าอื่น ๆ เช่น ตู้เย็นควรวางห่างจากผนังอย่างน้อย ๑๕ เซนติเมตร ไม่นำของร้อนแช่ตู้เย็น, โทรทัศน์ให้ปิดเมื่อไม่ใช้งานและควรถอดปลั๊กทุกครั้ง, กระจกน้ำร้อนเมื่อน้ำเดือดแล้วยังคงความร้อนได้นาน ควรถอดปลั๊กออกทุกครั้ง เมื่อจะใช้จึงเสียบปลั๊กอีกครั้งหรือเมื่อน้ำไม่ร้อนแล้ว เป็นต้น

ระยะเวลาในการดำเนินการ : ตุลาคม ๒๕๖๕ – กันยายน ๒๕๖๖

ชื่อโครงการ	เทศบาลตำบลหนองควายร่วมใจประหยัดพลังงาน		
วัตถุประสงค์	๑. เพื่อสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์กรเพื่อลดขนาดคาร์บอนฟุตพริ้นท์ในองค์กรตนเอง ๒. เพื่อดำเนินกิจกรรมลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากการใช้พลังงานไฟฟ้าของเทศบาลตำบลหนองควาย ๓. เพื่อประหยัดพลังงานและลดค่าใช้จ่ายของเทศบาลตำบลหนองควาย		
เป้าหมาย	ประเมินหน่วยไฟฟ้าลดลงร้อยละ ๕ เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี ๒๕๖๕		
หน่วยที่ใช้วัดเป้าหมาย	kwh	ปริมาณการใช้ปี ๒๕๖๕ (ต.ค.๖๕ - ก.ย.๖๕) เฉลี่ย kwh/เดือน	ปริมาณการใช้ปี ๒๕๖๖ (ต.ค.๖๕ - ก.ย.๖๖) เฉลี่ย kwh/เดือน
ผลลัพธ์ของโครงการ (Output)	-		
ผลกระทบของโครงการ (Impact)	-		

แผนการดำเนินงาน

ที่	วิธีการ	ระยะเวลาการดำเนินงาน												ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ
		๒๕๖๕			๒๕๖๖										
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.		
๑	ระบบไฟฟ้าส่องสว่าง ใช้หลอดไฟฟ้าชนิดประหยัดพลังงาน เช่น หลอด LED และเปิดไฟส่องสว่างเท่าที่จำเป็น โดยเปิดผ่านหรือมูลี่บางส่วนแทนเพื่อรับแสงสว่าง													ทุกสำนัก/ กอง	
๒	ระบบเครื่องปรับอากาศ ให้เปิดใช้เฉพาะที่จำเป็น ,ปรับอุณหภูมิที่เหมาะสม(ประมาณ ๒๕ องศาเซลเซียส) และบำรุงรักษาเครื่องปรับอากาศอย่างสม่ำเสมอ													ทุกสำนัก/ กอง	
๓	เครื่องคอมพิวเตอร์ เลือกใช้ที่มีระบบประหยัดพลังงาน และตั้งค่าพักหน้าจอเมื่อไม่ใช้งาน ๑๕ นาทีขึ้นไป													ทุกสำนัก/ กอง	
๔	เครื่องถ่ายเอกสาร ให้กดปุ่มพัก (Standby Mode) เมื่อใช้งานเสร็จ, ให้ถ่ายเอกสารเฉพาะที่จำเป็น ใช้การส่งข้อมูลทางระบบอิเล็กทรอนิกส์แทนเพื่อลดการถ่ายเอกสาร													ทุกสำนัก/ กอง	
๕	เครื่องใช้ไฟฟ้าอื่น ๆ เช่น ตู้เย็นควรวางห่างจากผนังอย่างน้อย ๑๕ ซม. ไม่นำของร้อนแช่ตู้เย็น, โทรทัศน์ให้ปิดเมื่อไม่ใช้งานและควรถอดปลั๊กทุกครั้ง													ทุกสำนัก/ กอง	

แผนงาน/โครงการ ๒ : มาตรการประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิง

มาตรการในการดำเนินโครงการ : ดำเนินการต่อเนื่อง

- ขับรถความเร็วไม่เกิน ๘๐ กม./ชม. และดับเครื่องยนต์ทุกครั้งเมื่อจอด
- วางแผนการใช้เส้นทางการเดินทาง
- ซ่อมบำรุงยานพาหนะตามระยะเวลาและตรวจสภาพรถยนต์ให้อยู่ในสภาพที่ดีอยู่เสมอ
- ให้ความรู้เรื่องการประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิงให้แก่พนักงานขับรถ

ระยะเวลาในการดำเนินการ : ตุลาคม ๒๕๖๕ – กันยายน ๒๕๖๖

ชื่อโครงการ		มาตรการประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิง	
วัตถุประสงค์		๑. เพื่อสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์กร เพื่อลดขนาดคาร์บอนฟุตพริ้นท์ในองค์กรของตนเอง ๒. เพื่อดำเนินกิจกรรมลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงของเทศบาลเมืองบางกรวย ๓. เพื่อประหยัดพลังงานและลดค่าใช้จ่ายของเทศบาลตำบลหนองควาย	
เป้าหมาย		ปริมาณการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงลดลงเมื่อเทียบกับ ๒๕๖๕	
หน่วยที่ใช้วัดเป้าหมาย	ลิตร	ปริมาณการใช้ปี ๒๕๖๕ (ต.ค.๖๕ - ก.ย.๖๕) เฉลี่ย ลิตร/เดือน	ปริมาณการใช้ปี ๒๕๖๖ (ต.ค.๖๕ - ก.ย.๖๖) เฉลี่ย ลิตร/เดือน
ผลลัพธ์ของโครงการ (Output)		-	
ผลกระทบของโครงการ (Impact)		-	

แผนการดำเนินงาน

ที่	วิธีการ	ระยะเวลาการดำเนินงาน												ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ
		๒๕๖๕			๒๕๖๖										
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.		
๑	ขับรถความเร็ว ไม่เกิน ๘๐ กม./ชม. และดับเครื่องยนต์ ทุกครั้งเมื่อจอด													ทุกสำนัก/กอง	
๒	วางแผนการใช้เส้นทางการเดินทาง													ทุกสำนัก/กอง	
๓	ซ่อมบำรุงยานพาหนะตามระยะเวลาและตรวจสภาพรถยนต์ให้อยู่ในสภาพที่ดีอยู่เสมอ													ทุกสำนัก/กอง	
๔	ให้ความรู้เรื่องการประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิงให้แก่พนักงานขับรถยนต์													ทุกสำนัก/กอง	

แผนงาน/โครงการ ๒ : การจัดการขยะในชุมชน

มาตรการในการดำเนินโครงการ : ดำเนินการต่อเนื่อง

- รณรงค์การลดขยะและการคัดแยกขยะในชุมชน
- กิจกรรมการจัดการขยะอินทรีย์ด้วยการทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ
- กิจกรรมการจัดการขยะรีไซเคิล เช่น กิจกรรมตลาดนัดขยะรีไซเคิล การแปรรูปขยะรีไซเคิล
- การจัดเก็บขยะทั่วไปให้มีประสิทธิภาพ
- การจัดการขยะอันตรายในชุมชน

ระยะเวลาในการดำเนินการ : ตุลาคม ๒๕๖๕ – กันยายน ๒๕๖๖

ชื่อโครงการ		การจัดการขยะในชุมชน	
วัตถุประสงค์		๑. เพื่อสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์กรและประชาชนเพื่อลดขนาดคาร์บอนฟุตพริ้นท์ในชุมชน ๒. เพื่อให้ความรู้และสร้างความตระหนักในการลด คัดแยกขยะมูลฝอย และการนำกลับมาใช้ใหม่ ๓. เพื่อส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่ม/ชุมชนในการบริหารจัดการขยะจากต้นทาง	
เป้าหมาย		๑. ประชาชนมีการคัดแยกขยะและจัดการขยะแต่ละประเภทได้อย่างถูกต้อง ๒. มีการขับเคลื่อนนวัตกรรมจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน ๓. ลดปริมาณขยะที่นำไปกำจัดได้อย่างน้อยร้อยละ ๑ ต่อปี	
หน่วยที่ใช้วัดเป้าหมาย	ต้น	ปริมาณขยะมูลฝอยที่นำไปกำจัด ปี ๒๕๖๕ (ต.ค.๖๕ - ก.ย.๖๕) เฉลี่ย ต้น/เดือน	ปริมาณขยะมูลฝอยที่นำไปกำจัด ปี ๒๕๖๖ (ต.ค.๖๕ - ก.ย.๖๖) เฉลี่ย ต้น/เดือน
ผลลัพธ์ของโครงการ (Output)		-	
ผลกระทบของโครงการ (Impact)		-	

แผนการดำเนินงาน

ที่	วิธีการ	ระยะเวลาการดำเนินงาน												ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ
		๒๕๖๔			๒๕๖๖										
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.		
๑	รณรงค์การลดขยะและการคัดแยกขยะในชุมชน													กอง สาธารณสุขฯ	
๒	กิจกรรมการจัดการขยะอินทรีย์ด้วยการทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ													กอง สาธารณสุขฯ	
๓	กิจกรรมการจัดการขยะรีไซเคิล เช่น กิจกรรมตลาดนัดขยะรีไซเคิล การแปรรูปขยะรีไซเคิล													กอง สาธารณสุขฯ	
๔	การจัดเก็บขยะทั่วไปให้ทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ													กอง สาธารณสุขฯ	
๕	การจัดการขยะอันตรายในชุมชน													กอง สาธารณสุขฯ	